

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 40 Lei. | Negyed évre — — — 10 Lei.
 Fél évre — — — 20 " | Egyes szám ára — — — 1 "
 Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Pályaválasztás előtt.

Irta: ifj. Szántó Károly.

Még egy néhány nap s az iskolák kapui mindenütt bezárulnak s a tanulójfuság zsebében a kiérdemelt bizonyítvánnyal a szülői házba tér vissza kipihenni a vizsgák izgalmaival, fáradalmait. A nyári hosszú vakációnak nemcsak a tanuló ifjuság, hanem a szülők is örvendenek, hiszen a szülői kötelességek teljesítésével egy évvel előbbre jutottak. A gyermeknevelés, taníttatás már a hajdani boldog békés világban is sok gondot okozott a szülőknek s ma, a rémes világpusztítás utáni negyedik esztendőben a szülők legtöbbje csak óriási megerőltetésekkel s önmegtágadásokkal képes előteremteni az ehhez szükséges anyagi eszközöket. Érthető tehát, ha a szülő is örvend a vakációnak, azonban ebbe az örömben is újabb gondok, töprengések, elhátározások vegyülnek. A gyermekeiért minden áldozatra kész szülők nagyrésze abba a helyzetbe jutott, hogy gyermekét az eddigi tanulmányok alapján valamelyes életpályára adja. A legtöbb ifju a középiskola négy alsó osztályának elvégzésével, avagy az érettségi vizsga letételével választ életpályát.

E lap hasábjain is egy évtizeden át sokszor irtunk e témáról s sokszor mutattunk rá arra az eldöntélektől nem mentes, de annál károsabb felfogásra, amely a szülők nagyrészt uralta s amelynek következtében jelzővá lett hogy: urat nevelek a fiamból!

Urat, hivatalnok Urat, aki kenyere pennával keresi meg, aki irodába jár s aki hivatalos órák alatt reáér kiszámítgatni, hogy a havonként pontosan kijáró „fix“-fizetésnek nevezett „éhbér“ nagysága mennyire nincs harmóniában az ő „uri“ hivatalnoki mivoltával s reáér maga elé képzelni, hogy a 30—40 évi keserves és egészséget őrlesztő munkásság után kijáró „nyugdíj“ mennyire fogja öregségében, rokkantságában a nyugalmát, megelégedését, megélhetését biztosítani. A multakban — sajnos — sem a szülők, sem latainer pályákra tóduló ifjak, ha reá is értek, nem számítottak, hanem siettek a dohos hivatalokba, ahol a poros akták közé temetkezve, uriságának teljes tudatával lenézte, lebecsülte, sőt néha megvetette azokat az embertársakat, akik iparosokká lettek.

„Tanulj, mert ha nem, inasnak adlak!“ Hány szülő, gyám, nevelő mondta, irta, dörmögte ezt a rosszul tanuló gyermek fülébe s volt idő, mikor a „hivatalnok ur“ családja letagadta, megtagadta azt a tagját, aki a fenti figyelmeztetést nem véve komolyan, iparossá, kereskedővé lett. Pedig az inas évei után iparossá, kereskedővé lett ifju 20—30 évi munkásság után tekintélyes, vagy legalább annyi vagyont szerzett, amely öreg napjaira jólétet, gondtalanságot s megbecsülést szerzett számára, amíg a különben becsületben, szorgalomban megöszült nyugdíjas tekintetes, nagyságos és méltóságos urak legtöbbje a szegénység bojjára és csekély nyugdíjára

támaszkodva áldozott az „uri sport“-ok legmegalázóbb válfajának: uszott az adósságokban s nyargalt a váltókon; melyeknek fedezete legtöbbször egy-egy halálesetre szóló életbiztosítási kötvény volt, amelynek díjait is az utóbbi években saját jól felfogott érdekében maga a hitelező fizetgette. E sorok írójának bő alkalma volt az ilyen esetek sokaságát megismerni s látni, hogy az a biztosítási kötvény eltérve céljától, nem az elhunyt nyugdíjas családfő hátramaradottainak a megélhetését szolgálta, hanem a nyugdíj megfelelő kiegészítésére felvett kölcsönöknek biztosan fizető kezeseként szerepelt. S a tragikus benne az volt, hogy mentül tovább élt a biztosított családfő, annál kevesebb jutott a „kedvezményezett“-nek, mert a kamatoskamatok minden nap elnyeltek valamit a biztosított tőkéből.

A „beamter-sors“ soha sem volt rózsás, a „hivatalnok urak“ és családjaik becsületes és odaadó munkájuk béréből soha sem tudták szellemi képességeikkel arányban álló igényeiket kielégíteni. Régebben a hiányzó részt az a „tekintély“ pótolta, amelynek révén a szegény beamter hitelhez jutva, az adósságok utvesztőjébe kerülhetett.

A háboru, a mindeneget felforgató, átalakító világháboru aztán a teljes valóságában, meztelenségében tárta fel a „latainer“ pályákon lévők szomorú és kietlenül sivár helyzetét. A háboru alatt s most is nyomorultabb páriája nem volt e földnek, mint a hivatalnok. A hihetetlenül megnövekedett drágaság ezt az osztályt teljesen tönkre juttatta. Bámulatra méltó erkölcsi erővel türték s türik szomorú helyzetüket s szemérmességükönél csak szervezetlenségük nagyobb. A hivatalnoki családok legtöbbje a valódi nyomornak elítelt tanyája. A nyugdíjas családfők, özvegyek tudnának erről mesélni hihetetlenül hangzó dolgokat, no meg az ószeresek, zálogházak s más ehhez hasonló nemes, emberbaráti intézmények. De hagyjuk a részleteket, hiszen vannak ott is kivételek. Ritkák ugyan, mint a fehér holló, de ezeken a holló természet meg is látszik.

Most, amikor sok szülő vajudik, töpreng azon, hogy milyen pályára adja gyermekét, időszerűnek tartjuk emlékeztetükbe vésni, hogy a latainer pálya még az egyetemi végzettséggel bírók számára sem rózsás. A jelen és jövő zenéje: add fiadat ipari, kereskedői, gazdasági és műszaki pályára, mert csak ezeken a pályákon nyílik a legfényesebb tér az érvényesüléshez, a boldoguláshoz s ahhoz a jóléthez, amely a kellő időben való családalapítás lehetőségeit is biztosítja.

Németországban, Angliában s más fejlett ipari államokban érettségizett ifjak ezrei tódultak s tódulnak az ipari, kereskedői pályákra. Nálunk a multakban ritkaság számba ment az ilyen s még ma is nagy rétegek ellenszenvvel viseltetnek e pályák iránt. A világháboru folytán beállott politikai és gazdasági változások számos példát szolgáltatottak

arra nézve, hogy az oktalanul lenézett ipari, kereskedői pályán milyen tág tér nyílik az okos, tanult, diplomás hivatalnok emberek részére is, hiszen éppen képzettségüknel, szellemi fölényüknel fogva tudtak érvényesülni új pályályukon.

Szülők, ifjak a multak hibáin, ferdeségein okulva az ipari és kereskedői pályák iránti ellenszenvüket igyekezzenek legyőzni s gondolják meg, hogy Angliát, Amerikát, Franciaországot, Németországot ipara és kereskedelme tette naggyá, hatalmassá.

Tehetséges, jól tanuló ifjakat kell e pályákra küldeni, megfelelő iskolai képzettséggel. A négy elemi, avagy 1—2 gimnáziumot, polgári végzett gyermekből soha sem válhatik olyan értékes iparos, kereskedő, mint az általános ismeretekből többet tudó, több osztályt végző ifjuból. Az érettségizett ifjak százai önként mennek az ipari pályákra s az előítéletek idejében nevelkedett szülők jól tesszik, ha gyermekeikben e pályák iránti szeretetet, rajongást ébresztgetve, élesztgetve a pályaválasztás döntő perceiben felvilágosítják gyermekeiket arról, hogy az intelligens, szakképzett iparosnak, kereskedőnek, mindenütt kijár a megtisztelés, megbecsülés és biztos megélhetést nyújtó jövedelem, amellyel mindig és mindenütt fölébe tud helyezkedni azoknak, akik azt hiszik, hogyha fiaikat latainer, hivatalnoki pályára adták, akkor „Ur“-at csináltak belőlük. A hivatalnok „Urak“ türelmes szemérmessége alól szemérmetlenül kádkál ki elítelt nyomorúságuknak minden baja, sebje, melyekre gyógyító irt csak akkor fognak kapni, ha majd eljön az az idő, amikor e pályára verbuválással fogják az embereket.

A fehér rabszolgák eme szomorú rétege tudná adni a legjobb „anyagot“ az ipari, kereskedelmi és gazdasági pályákra, rajta tehát s ne felejtsek el egy kolozsvári volt tudós tanáromnak, a hunyadmegyei lozszádi származásu néhai dr. Lehmann Róbertnek díjakjaihoz intézett figyelmeztetését: Uraim, nem a „kutyabőr“, hanem a munka az, ami valóban nemesíti!

Az iparosnak lehet kérges tenyere, de meg van a mindennapi kenyere, s homloka a nyomorúság, s az ő és családja léteért való gyöttrő gondok miatt nem borul barázdás ráncokba.

Érettségizett ifjak, legyetek iparosok, kereskedők!

— **Fizetik újra a hadisegélyeket.** Tudvalevő, hogy a kormány a hadisegélyek kifizetését 1920. április hó 1-től kezdve megszüntette. Ez azonban csak időleges volt. A kormánynak ugyanis az volt a terve, hogy minden egyes esetben vizsgálják meg, hogy a segélyezett viszonyai megfelelnek-e a törvényes követelményeknek. Ez az eljárás folyamatban van. A hadisegélyző hivatalnál nyert értesüléseink szerint a harctéren elhaltak, eltűntek, továbbá a harctéren szerzett sebesü-

lés vagy betegség következtében elhaltak özvegyei és árvái nyugdíjban részesülnek. És pedig a gyermektelen özvegy havi 25 leu, egy vagy kétgyermekes özvegy 75 leu, három vagy többgyermekes özvegy 100 leu havi nyugdíjban.

Herlea polgármestert Hátszegre helyezték át.

F. hó 10-én egy szokatlan és váratlan esemény történt. Vármegyénk alispánja megjelent a városházán s a belügyminiszter rendelete alapján Herlea Sándor polgármesterek tudomására hozta, hogy ő ugyanilyen minőségben Hátszegre helyeztetett át. Herlea polgármester hivatalát át is adta a helyettesítő Belei Viktor városi tanácsosnak, de egyúttal ezen reá nézve sérelmes intézkedés ellen a legfelsőbb helyre, a „Curtea de Casa-tie“-hoz beküldte fellebbezését.

Herlea Sándor polgármester úgy hivatali, mint azon kívüli működésével csak tiszteletet és elismerést vívott ki magának s így érthető, hogy ezen áthelyezés városunkban kínos meglepetést okozott. Egy város adminisztrációja sok ismeret, gyakorlatot követel meg, amiket hosszabb idő alatt lehet csak elsajátítani. Herlea polgármester alapos ismerője a városi ügyeknek s éppen ezért, már közérdek szempontjából sem üdvös távozása.

A város közönsége kíváncsian várja a fellebbezés sorsát. Itt említjük meg, hogy a Sepsiszentgyörgyre áthelyezett Branga János rendőrkapitány az állásáról való lemondását beadta s most annak elfogadásáról szóló határozatot ő is várja.

A megyei gyógyszerész-kamara közgyűlése.

A hunyadmegyei gyógyszerész-kamara folyó hó 5-én közgyűlést tartott Déván, mely főként a betegpénztári gyógyszerárak ügyével s a személyjogi gyógyszerárak jogi helyzetével foglalkozott. Egyben meghatározták a kamara álláspontját a főbb kérdésekben, melyet a f. hó 8-án Sinajában összegyűlt Országos gyógyszerész-kongresszuson a kamara küldöttei képviselték.

A tisztújítás során elnöknek újból Papp Sándor vulkáni, titkárnak Erős Endre, pénztárnoknak Nussbaum Miklós dévai gyógyszerészeket választották meg. A közgyűlés meleg hangon emlékezett meg a váratlanul elhunyt Erős Aladár dévai gyógyszerészről s küldöttségileg fejezte ki részvétét az özvegynek.

A polgármesterek országos kongresszusa Kolozsváron.

A „Keleti Ujság“ írja: (Kolozsvár, június 12. Saját tud.) Erdély városi tisztviselői nagy várakozással néztek a városok megalakítandó szövetsége elé, amely programjába vette a hosszú ideje vajudó tisztviselőkérdés megoldását is.

Románia városainak polgármesterei tényleg összegyűltek vasárnap délelőtt Kolozsvárott, hogy a szövetséget nyélbe fűssék, az értekezlet azonban, mely hivatalos lett volna a fontosabb ügyek megtárgyalására is, nem jutott túl a személyi és szervezeti kérdéseken.

A városok szövetségének alakuló gyűlését tizóra felé nyitotta meg Pop Julian dr. kolozsvári polgármester. Kifejtette a társulat célját, ami a szövetség alapszabályainak első szakasza szerint a következő: a városok erkölcsi, anyagi és közigazgatási érdekeinek tá-

mogatása és védelmezése, a közigazgatás színvonalának emelése, a tudás fejlesztése és a tapasztalatok hasznosítása a gyakorlati célok s a városok javára; egységes eljárás megteremtése a városok közigazgatásában stb. Céljai elérésére a szövetség tisztviselőket küld az ország különböző vidékeire és külföldre is az ottani viszonyok társadalmi és gazdasági szempontból való tanulmányozására.

Az alapszabálytervezetről hosszú vita indult meg, amelyben az előadó Dandea Emil dr. kolozsvári tanácsoson kívül Crasnariu bukaresti közigazgatási bíró, Corbescu George bukaresti és Harsia marosvásárhelyi polgármesterek vettek jelentékenyebb részt. Az alakuló gyűlés a bemutatott alapszabálytervezetet csekély módosításokkal elfogadta.

Ezután megválasztották a szövetség tisztikarát. Elnök: Corbescu George bukaresti polgármester lett, alelnökök: Kolozsvár (Pop Julián dr.), Temesvár (Stan Vidrighin), Csernovitz és Kisenev polgármesterei. A vezértisztikari tisztséget egyelőre nem töltötték be. A titkári tennivalók ellátásával Sfintescu Jont egyúttal mint pénztárost és Dandea Emil dr. tanácsost pedig mint ellenőrt bizta meg a gyűlés. A választmány tagjai: Jasi, Galac, Nagyvárad, Arad, Craiova, Piesti, Constanza, Nagyszeben, Brassó, Marosvásárhely, Abrudbánya, Gyulafehérvár, Lugos, Tecuciu, Ismail, Szatmár, Déva, Radautz és Targu-Jiu polgármesterei lettek.

Az új tisztikar megválasztása után Pop Julian dr. előkészítőbizottsági elnök átadta az elnökséket az új elnöknek, Corbescu Georgenak, akinek köszönő szavai után a gyűlés elhatározta, hogy a szövetség legközelebbi nagygyűlését szeptemberre fogja összehívni Bukarestbe s akkorra, a városok közigazgatásának reformjáról részletes tervezetet fognak kidolgozni, amit határozattá emelkedés esetén emlékiratban fognak közölni a kormánnyal, még mielőtt a közigazgatási törvénytervezetet a parlament elé terjesztené. Az indítványok során azt is elhatározta a gyűlés, hogy felszólítják a városoknak a parlamentbe küldött képviselőit, hogy tartsák mindenkor kötelességüknek a városok szövetsége által kidolgozott reformtervezeteknek a parlamentben való támogatását.

A gyűlés után a Központi-szálló nyári helyiségében nagy ünnepi ebéd volt, amelyen az összes delegátusok résztvettek.

Kútnál.*

Összehullámzott tarka leánysereg,
Mentek a kútra; hajlongó derékkal.
Verődő kedvük: mintha virágot
Szórnánk széjjel marékkal.
Magukszötte ruhájuk omlott rajtuk szerte.
Vállukon, hajlottan ivelt kezükkel tartott korsó
Szemében lüktetett mindnek a lelke.
Nézésük: üde, ártatlan csodálat.
És mozdulatuk olyan, mint a ritmus.
Bennük: szunnyadó, felveretlen vágyak.

Mindegyik korsaját a kútba merte.
Megfodrozott a víz, csak percig verte vissza
A fölé hajló arcokat, aztán szétszaggatták forgó
[hullámgyűrűk.
S szépségüket a víz mohón beszitta.

A pompát, ami szertehullott rajtuk
Ők meg se látták.
Nem is tudták, hogy biboros az ajkuk.
S hazatérőben mohó férfiszem rájuk miért
[tapad?

* Mutatványul a „Pásztortíz“ c. Kolozsvárt megjelenő szépirodalmi folyóiratból.

Egyszer elsimult volt a víz.

Szellő se húzott felette. Mi sem borzolta fel. —
S kiment a legszebb lány a kútra vizér'.
(E nap a szépségét temette el.)
Ékes arcának sejtetlen búbája
Az alvó, néma kútból felverődött,
Mint varázslatos vizitündér arca,
Akit a hullám fehérnek megőrzött.

S az elnyelt szépségek összetevődtek
S a viz tükrözte titkos diadallal
Halk habok suttogták összeremegetve;
Hogy minden Szép e Jelenésben nyargal.

A vízből visszanéző csodalányra
A korsós leány reábámult riadtan...
Szeme kilángolt, mint két csudalámpa...
És felismerte nem sejtett magát.
Látta, — kalászalakja benneringott —
A csodabodros, omló, dús haját...

Ajkán felcsobbant ujjongó öröm...
És korsaja a válláról lehullott —
S zörögve szétzúzódott a kövön.

Vári Szeréna.

NAPI HIREK.

— **Királyi esküvő Belgrádban.** Mariora hercegnő esküvője Sándor szerb királlyal nagy ünnepek között folyt le. Az egyházi szertartáson az összes szerb püspökök közreműködtek. Az esküvőn a kis antant és nagy antant minden állama képviseltette magát. Az ország minden helységében istentiszteletet tartottak. Mariora hercegnő Bukarestben 1 millió leut adott jótékonyági emlék alapra.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Pichovszky József marosillyei járásbírókat ugyanolyan minőségben Magyarlápásra helyezte át.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Popescu Oktávián a dévai törvényszék elnöke f. hó 8-ika és 13-ika között a dr. Deák Ágoston vezette alatti helybeli járásbírósnál hivatalos vizsgálatot tartott, melynek során alapos vizsga tárgyává tette az ügymenetet és ügykezelést és az egyes tárgyalásokat is végig hallgatta. Az elnök a tapasztaltak fellett teljes megelégedésének adott kifejezést.

— **Eljegyzés.** Dusa Szilviusz vasuti tisztviselő f. hó 11-én jegyezte el Lőrincz Erzsébetet Szászvárosról.

— **Házasság.** Spielhauser György, szilágytasnádi kereskedő f. hó 5-én tartotta esküvőjét Altmann Ferenc kudzsiri vendéglős leányával Stefikével. Gratulálunk!

— **Dr. Gróza Péter a P. V. S. E. védnöke.** A „Piskii Vasutas Sport Egylet“ mult héten tartott közgyűlésén az egylet védnökéül Dr. Gróza Pétert, a dévai kerület képviselőjét választotta meg.

— **Statisztika a csatolt részek lakosságáról.** A belügyminiszterium statisztikai igazgatósága most tette közzé a legutóbbi népszámlálás adatait, melyek szerint Erdély, a Bánság, a Körösvidék és Máramaros lakóssai nemzetiség és foglalkozás szerint a következőképpen oszlanak meg: Összesen 5.208.345 lelket irtak össze. Ezek közül 3 millió román, 1 millió 178.000 magyar, (tehát az összlakosság egyharmad része) 514.000 sváb és szász (10 százalék) és 171.000 zsidó. A többi lakosok nemzetiségükre nézve szerbek, bolgárok és cigányok. Az összlakosság háromnegyed része földmivelő, míg egynegyed része iparos, kereskedő és intellektuális foglalkozásu. — A földmivesek közül 516.168 öt holdon aluli birtokon gazdálkodik, 406000-nek nincsen földje, míg a többinek öt holdnál több földje van.

— **Felvétel a nagyenyedi tanítóképzőbe.** A nagyenyedi ref. tanító- és tanítónőképző intézetbe az 1922—23. iskolai évre felvétetnek azon tanulók, kik ép testűek, ép érzékszervűek, egészségesek, látásuk jó, beszélő szervük hibátlan és a tanítói pályára alkalmasak s hitelesen igazolják, hogy a középfoke iskola alsó négy osztályát sikerrel végezték. A folyamodó növendékek kérésükhöz a következő okmányokat csatolják: születési anyakönyvi kivonat; iskolai bizonyítvány; újraoltási bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, kántori igazolvány, (zenei hallás és éneklőképesség igazolása céljából), bizonyítvány vagyoni és családi állapotáról (kiállíthatja a községi előljáróság vagy az illetékes ref. lelkészi hivatal), szülői, vagy gyámi kötelező nyilatkozat az előírt díjak pontos fizetéséről s a növendékek megfelelő felszereléséről. A II. III. IV. osztályba is vétetnek fel új növendékek. Amennyiben a folyamodó nem járható nyilvános iskolába, erkölcsi bizonyítványt is köteles csatolni, amelyet szintén a ref. lelkészi hivatal állíthat ki. Az intézetekkel kapcsolatban internátus is van szervezve, ahol lakást és ételmezést nyernek a növendékek. A sajtóközvetítő irt folyamodványok július 5-ig küldendők be az intézet igazgatóságához. A folyamodványok egy kellően felbélyegzett és megcímezett levélboríték csatolandó a válaszadás céljából. Fejes Áron igazgató.

— **Halálozás.** Venczel Ferenc, a kudzsi állami vasgyár zenekarának karmestere meghalt. Temetése f. hó 4-én ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunyt több mint negyven éve szolgálta a vasgyárat s általános közkedveltségnek örvendett.

— **Automobil-verseny.** F. hó 19-ike és 24-ike között egy automobil-verseny fog folyni. Indulás Bukarestből lesz, érintve Pitesti, Campu-lungot, Fogarast, Szeben, Dévát, Temesvárt, Aradot, Nagyváradot, Kolozsvárt, Tordát, Marosvásárhelyt, Szászsebest, Csikszeredát, Sepsiszentgyörgyöt, Brassót, Predeált, s újra Bukarestbe térnek vissza. Szászvároson f. hó 20-án vonulnak át. A polgármesteri hivatal hirdetmény útján tudatta a lakossággal ezen eseményt s egyben elrendelte, hogy a lakosság e napokon igyekezzék az országutat minden tekintetben szabaddá tenni s ügyelni, hogy apró gyermekek, továbbá háziállatok az uttesten ne tartózkodjanak. Ugy szintén zöldágakat, virágcsokrokat ne dobjanak az autók elé, mert az könnyen zavarokat okozhat.

— **Felvétel a szászsebesi kórházba.** Akik ezen kórházba gyógykezelés végett belépni szándékoznak, a gyógykezelési és ápolási díjat 10 napra előlegesen kötelesek befizetni. Ha a gyógykezelés 10 napnál rövidebb ideig tartana, úgy a differenciát a kórház vissza fizeti. Gyógykezelési és ápolási díj naponta 20 lei. Kivételt képeznek azok, akik már régebb gyógykezelés alatt állanak ezen kórházban. Ha az újabb belépő vagyontalan, munkaképtelen, vagy keresetnélküli, úgy az illető község előljárósága által kiállított szegénységi bizonyítványt kötelesek a felvételkor bemutatni s ez esetben gyógykezelése díjmentes. Nem sürgős esetekben a felvételt a kórházi gondnokság függőben tartja.

— **Lopják a kudzsi vasat.** F. hó 11-én hétfőn a bencenci csendőrség egyik őrsének feltűnt, hogy egy odaváló gazda nagyobb mennyiségű vasat visz egy targoncán. Kérdőzködésére megmondta, hogy azt most vette egy kudzsi embertől. A csendőr az eladóhoz vezettette magát, ahol kisült, hogy az nem tudja a vas eredetét igazolni. Az egy

lovas kocsián több száz kiló vasat találtak, amelyet visszavittek Kudzsirra. A nyomozás megindult, mert ugylátszik, egy nagyobb bűnszövetkezetről van szó.

— **Tovább is érvényesek a germán ötven banisok.** Az aradi pénzügyigazgatóság már régebben kérdést intézett a pénzügyi kormányhoz, hogy érvényesek-e még a germán ötven banisok. A germán ötven banisokról igen különböző verziók keringtek a városban. Voltak helyek ahol elfogadták, de akárhány előkelő üzlet tulajdonosa visszautasította a germán ötven banisokat és a hatóságok sem rendelték el, hogy továbbra is el kell azokat fogadni. A pénzügyminiszterium ma küldte meg a választ a pénzügyigazgatóságra. A válasz szerint e germán ötven banisok nem mennek ki egyelőre a forgalomból, hanem azokat az állampénztár fokozatosan vonja be, vagyis a beérkezett germán ötven banisokat megsemmisítik és helyettük aluminium váltópénzt adnak.

— **Bélyeggyűjtők kongresszusa Marienbadban.** Prágából jelentik: Pünkösdi első napján nyílt meg a marienbadi Kurhaus nagytermében a filatelisták kongresszusa és bélyegkiállítás. A kongresszuson, amelyen a német és magyar gyűjtők is résztvettek, még nem sikerült a világszervezetet megteremteni s egyelőre csak a német filatelisták tömörültek új egyesületbe. A bélyegtdzsde lanyha, a bélyegek nagyon drágák. Három bajor fekete egykrajcárosért 5000 szokolt kértek az árverezők. Legkeresettebbek a régi osztrák bélyegek. A kongresszus alkalmából levelezésre használt bélyegket cseh-német nyelvű postabélyegzővel pecsételték le, melynek körirata: „Marienbad 1—III. Filatelistenkongress“.

Szászvárosra érkező vonatok.

Folyó év június hó elsejével a vonatjáratok megváltoztak és pedig a következőkben:

Tövis felől	1 óra 45 pkor	személy v.
" "	3 óra 19 pkor	gyorsvonat
" "	9 óra 36 pkor	személy v.
" "	10 óra 39 pkor	Orient exp.
Arad felől	2 óra 43 pkor	gyorsvonat
" "	4 óra 14 pkor	személy v.
" "	17 óra 39 pkor	" "
" "	19 óra 32 pkor	Orient exp.

Ezenkívül Szászváros és Soborsin között külön vegyes vonat közlekedik, a mely ide érkezik 9 óra 12 pkor és innen indul 15 órakor.

— **A Szikes-patak.** Már többször megirtuk, hogy Tordos és Perkász községek határait átszelő Szikes-patak eszékek idején óriási károkat okoz azáltal, hogy medrét minduntalan elhagyva, a termőföldeken át keres magának utat s ezáltal nagy területeket kavicsos, terméktelen mezökké változtat. A két község már egy évtized előtt — úgy-ahogy — megegyezett, hogy közösen megrendszabályozzák e veszélyes patakot, azonban a teljesítmények körül még bajok támadtak, amennyiben a végzendő munkálatokat, illetve ezek költségeit egymásra tologatják s így a patak ma is korlátlan ur a határok felett. — Az érdekelt falusi gazdák pedig esős idők esetén ma is aggodalommal tekintenek az áldást osztó égre, mert nem tudhatják, hogy a szépen viruló zöld vetésük mely napon válik a patak martalékává. Az eddig elpusztított területekből származott kár értékének 100-ad része is bőven fedezte volna a szabályozási költségeket. Jó volna ha a felsőbb hatóságok kényszerítenék a két községet a patakmeder rendbehozására s legjobb volna, ha a két község szekretáriusa, Rosu János, aki mint körjegyző több évtizede áll a köz-

ségek élén, kikérné a felsőbb jóváhagyást arra nézve, hogy ez a közgazdaságilag oly fontos kérdés vállalkozónak adassék ki s arra is, hogy a költségeket a két községre kirovándó pótdadó alakjában fedezzék. A Szikes-patak rendezése immár vármegyénk tengeri kigyózává nőtte ki magát s ha az illetékesek továbbra is így kezelik ezt az ügyet, megeshetik, hogy még egy évtized múlva is a két község békéjét — nő, meg szántóföldjeit — a Szikes-patak fogja feldulni.

— **Az új lakbértörvény kimerítő magyarázata.** Az új lakbértörvény az összes bérlők, albérlők, háztulajdonosok, kereskedők lakbérviszonyait szabályozza. Ennélfogva ezt a törvényt minden embernek ismernie kell. Csakhogy az új törvény hézagos és zavaros szövegezése nemcsak laikusoknak, hanem jogászoknál is fölülte megnehezíti a törvény rendelkezéseinek megértését. Ezért valósággal hézagot pótlókönyv Szeghő Imre dr.-nak most megjelent magyarázatos kiadása, amely kiterjeszkedik a törvény összes homályos rendelkezéseire s mindenki számára érthető módon magyarázza meg azokat. Mindenütt rámutat a törvény hiányosságaira és megjelöli azokat a megoldásokat, amelyek a hézagok kiegészítéséül szolgálnak. A világosan megírt, könnyen áttekinthető és csinosan kiállított füzet ára 6 lei és a kolozsvári Lepage könyvkereskedés adta ki. Kapható minden könyvkereskedésben. Utánvétellel is megrendelhető.

— **Letelepítik a cigánykaravánokat.** A népvándorlás kora óta hosszú századok teltek el, hatalmas országok, városok emelkedtek a földből. Csak egy népfaj van, amely mit sem törődve a civilizáció merev rendszabályaival, tovább élte nomád életét. A bozontos üstökű, füstös cigánykaravánok nyikorgó sátorsekerükkel, az örök célnélküli bolyongás megtestesítői, ma is márol-holnapra változtatják lakhelyeiket. Üstfoltozás, nagyritkán a vályogvetés mindenütt kihozza a mindennapit. Gyakran egy év leforgása alatt két három országot is bejárnak, nyugtalan, kóbor cigányvérük mindig tovább hajtja őket, más faluba más országba. A romániai kóbor cigánykaravánokat most az állam le akarja telepíteni. Az erre vonatkozó rendelet már elkészült. Addig is, amíg végrehajtják, a népjóléti és munkaügyi minisztérium tett intézkedéseket a cigányok fokozott egészségügyi ellenőrzésére. Eszerint a vándorcigányokat kivétel nélkül fertőtlenítik s beoltják a ragályos betegségek, tifusz, himlő és kolera ellen. Hogy pedig az egészségügyi ellenőrzése keresztülvihető legyen, ellenőrző iratokat állítanak ki számukra. A kóborcigányok egészségügyi ellenőrzése a legtöbb valószínűség szerint egykönnyen nem lesz végrehajtható, bár a miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy a csendőrség és rendőrség a hatósági orvosoknak teljes mértékben rendelkezésére álljon. A cigányok inkább kiköltöznek a messzi határszéli falvakba, sem hogy egy „főlsleges“ megfűrésztésnek, vagy főleg egy védőoltásnak kitegyék magukat.

— **A Napkelet legújabb számának nagy szenzációja** az a négy gyönyörű kép, mely Finta Sándornak a Kolozsvárról Braziliába vándorolt nagy magyar szobrásznak legújabb szobrait ábrázolja. Egy egészen kivételesen nagy erejű művésznek az alkotásait látja a nb. közönség ezekben a képekben és akit Amerikába most Rodin és Michel Angeló mellé sorolnak. Ezekon kívül is rengeteg gyönyörű rajz és illusztráció van az új Napkeletben, amely az egyetlen képes folyóirat Erdélyben és külső kiállításban is a legjobb külföldi lapokkal vetekszik. Számos érdekesítő novella, vers, cikk, színházi és könyvkritika és mindenféle érdekes apró olvasmányok teszik a folyóirat számát élvezetes olvasmányá.

— **Benzin és petroleum nagyraktár Déván.** Déva város tanácsa Kródy Mihály és Lajos Brassói kereskedőknek benzin és petroleum nagybani árusítására adott engedélyt, azzal a feltétellel, hogy raktárukat csak a város határában állíthatják föl. Értesülésünk szerint raktárukat az Aradi úton, a Krausz féle ház helyén szándékoznak felállítani.

— **A muzeum köréből.** Tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy a hunyadvármegyei Subprefecturának 7352—1921. sz. határozatával a hunyadvármegyei muzeumnak (Déva, Str. Saguna No. 10.) házirendje a következőkben nyert megállapítást: 1. Hivatalos órák a nyári időnyen át, azaz április 1-től szeptember 30-ig reggeli fél 8 órától fél 13 óráig és a téli időnyen át reggeli 8 órától 14 óráig. 2. A könyvtár és az oklevéltár kivételével a muzeumnak összes osztályai ingyen tekinthetők meg a hét minden kedd, csütörtök és vasárnapján d. e. 9—12-ig, a többi napokon a hivatalos órákon belül személyenkénti 5 lei díj lefizetése mellett. 3. Iskolák növendékei, tanáraik vezetése mellett, nem nyitási napokon is ingyen tekinthetik meg a muzeumnak gyűjteményeit, azonban csak abban az esetben, ha az iskola igazgatósága a látogatást a muzeumigazgatónak legalább két nappal előzetesen bejelenti és arra tőle engedélyt nyert. Kivételt képeznek tanáraik vezetése alatt álló tanulmánykiránduláson lévő diák-csoportok, melyeknél az előzetes bejelentés elmaradhat. 4. Szakkutatók és speciálisták a gyűjteményeket, az ügyviteli szabályokban foglalt korlátozások mellett, ingyenesen tanulmányozhatják. A hunyadvármegyei muzeum igazgatósága nevében: Mallász, igazgató.

— **Felhívás!** Miután a kormány az „Emke” szervezkedése és gyűlésezi joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűjtés országsszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magyarságát, hogy az „Emke” tagjává lenni jelentkezzenek. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké”-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

Suohe neben ein 4 Jährigen Mädchen ein deutsches Fräulein, welches auch in der Wirtschaft behilflich ist. Dr. Jakob Sándor, Bezirksrichter Mercurea-Ciucului, (Csikszereda).

Állást keres egy fiatal nő. Elvállalja a háztartásban előforduló könnyebb munkák végzését, gyermekek gondozását, esetleg mint kiszolgáló nő. Cim: Régitemplom-utca 13. sz. 210 1-2

Egy tanonc azonnal felvétetik Rudolf Kootz bőrkereskedése és gyári lerakatában Orăștie-Szászváros. Feltételek ugyanott megtudhatók. 205 2-3

I-a fajborok:

Muskatonell, literje 18.— Lei
Silvanai „ 16.— „
Asztali bor „ 10.— „

kapható **Zobel Károlynál**
Ország-ut 56. szám alatt.

Felhívás!

Tisztelettel felkérjük úgy a vidéki, mint **helybeli előfizetőinket**, hogy a már április hó 1-én esedékesé vált II-ik negyedévi előfizetési díjat a könyvkereskedésbe, vagy a könyvnyomdába személyesen befizetni vagy beküldeni sziveskedjenek, mert — közbejött akadályok miatt — az előfizetési nyugtákat ezentul a házhoz nem küldhetjük. Tisztelettel
A kiadóhivatal.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap, június hó 18-án
délután 6 és este 8³⁰ órakor

STAR-FILM

Az V-ik osztály

film-dráma 2500 méter. Főszereplők:
Loth Ila, Latabár Árpád
és **Kürthy Teréz**, továbbá a
kis **Papir Miklós, Verebes**
Ernő, Drégely Ernő.

Jövő heti szenzáció

Vadrózsa.

Amerikai film.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor
„ este 8³⁰ „
Saját villany!

? Dohányzók !! figyelmébe !!

Csak **1922. július hó 1-ig** szabad a
cigaretta-hüvely árusítása.

Kisebbségekben még kapható a
Szászvárosi Könyvnyomda Rt.
könyv- és papirkereskedésében.

Minden dohányzó lássa el magát, mert július 1-én tul a cigaretta-hüvely is állami egyedáruság lesz és így előreláthatólag kevesebb fajtájú hüvely lesz forgalomban jóval magasabb áron.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdálkodó közönséget értesíteni, hogy a **nagyszabeni Schieb-gépgyártól megbízást kaptam** cséplőgépek, malomberendezések és gazdasági gépek eladására.

Kérem a tisztelt gazdálkodó közönséget, hogy szükségleteit nálam beszerezni sziveskedjék. Költségvetés és információk teljesen díjtalanul!
180 10-12 Tisztelettel **ALEXA JOSIF, Deva.**

BUGÁN JÁNOS

kereskedő, Szászváros.

Ajánlom a már közismert boraimat, u. m.:

könnyű asztali bor literenként	8 leu
Schiller	10 „
Burgundi vörös	12 „
Küküllőmenti muskotály	12 „
	(prima) 14 „

(üveg nélkül). Tíz liter vagy ennél több mennyiség vételénél árkedvezmény.
Állandó raktáron fűszerfélék, valamint kézműáruk, kretonok, oxfordok, fehér vásznak stb. stb. Próbavásárlással áruim olcsóságáról bárki meggyőződést szerezhet.

Tisztelettel: **Bugán János** kereskedő,
Szászváros, Ország-ut 36. 204 2-3

Lówy Sándor versenyáruháza

Petrozsényben

Óriási tétel férfi-, női- és gyermek-harisnyát vásároltam külföldi bevásárlási utamon és a következő, ma versenyen kívül álló árakban hozom forgalomba:

Női amerikai kötött harisnya, minden színben	—	15.—	Lei
„ muslin (átlátszó)	„	29.—	„
„ flór	„	49.—	„
„ félselyem	„	81.—	„
Férfi amerikai sokni	„	11.—	„
„ divat	„	15.—	„
„ flór	„ félcipőhöz	31.—	„
„ félselyem	„	51.—	„
„ magas harisnya, nyilas flór	—	91.—	„
Gyermek-harisnya fehér, fekete és barna színben, kötött, elsőrendű	—	11—23.—	Leig

Továbbá **gyönyörű nyári mosó-áruk** érkeztek és a nagyérdemű vásárló közönség rendelkezésére áll; kérve nagyra-becsült megrendelésüket
tisztelettel:

Lówy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 16—